

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Sistemi legali - tal-UE u nazzjonali>Sistemi ġudizzjarji nazzjonali Sistemi ġudizzjarji nazzjonali

il-Kroazja

Sistema tal-ġustizzja fir-Repubblika tal-Kroazja

Il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja tipprovdi li l-awtorità fir-Repubblika tal-Kroazja hija organizzata skont il-prinċipju tas-separazzjoni tripartitika tas-setgħat, sabiex l-awtorità leġislativa tkun eżerċitata mill-Parlament Kroat, l-awtorità eżekuttiva mill-Gvern tar-Repubblika tal-Kroazja u l-awtorità ġudizzjarja mill-qrati tar-Repubblika tal-Kroazja; l-awtoritajiet jikkooperaw ma' xulxin u jiċċekkjaw lil xulxin, filwaqt li jzommu l-indipendenza mill-fergħat l-oħra tal-awtorità fix-xogħol u fit-teħid tad-deċiżjonijiet tagħhom. Bħala detenturi tal-awtorità ġudizzjarja, il-qrati jamministraw il-ġustizzja skont il-Kostituzzjoni, il-liġijiet, ir-regolamenti u t-trattati internazzjonali li r-Repubblika tal-Kroazja ffirmat u rratifikat. Il-karigi ġudizzjarji huma okkupati minn imħallfin maħtura mill-Kunsill Ġudizzjarju tal-Istat. Fl-eżerċizzju tal-kariga ġudizzjarja tagħhom, l-imħallfin għandhom ikunu indipendenti u awtonomi u għandhom igawdu l-immunità f'konformità mal-liġi. Il-kariga ġudizzjarja hija permanenti, u m'hallf ma jistax jaqdi dmirijiet oħra.

Is-sistema ġudizzjarja (tal-ġustizzja) tar-Repubblika tal-Kroazja tikkonsisti fil-ġudikatura (il-qrati), f'korpi ġudizzjarji awtonomi u indipendenti (l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku), fl-eżekuttiv (il-Ministeru għall-Ġustizzja), f'korpi awtonomi u indipendenti (il-Kunsill Ġudizzjarju tal-Istat u l-Kunsill tal-Prosekuturi Pubbliċi), f'servizz awtonomu u indipendenti (il-professjoni legali), f'servizz pubbliku awtonomu u indipendenti (in-nutara) u f'istituzzjoni pubblika (l-Akkademja Ġudizzjarja).

Organizzazzjoni tas-sistema ġudizzjarja fir-Repubblika tal-Kroazja

Il-kompitu tal-Ministeru għall-Ġustizzja huwa li jipprezerva l-valuri fundamentali tal-ordinament ġuridiku, jiżgura l-kundizzjonijiet għall-funzjonament tajjeb tiegħu u jiżviluppa aktar is-sistema ġudizzjarja.

Il-Ministeru għall-Ġustizzja jwettaq:

kompiti amministrattivi u kompiti oħrajn relatati ma':

il-liġi ċivili, il-liġi kriminali, il-liġi tar-reati minuri u l-liġi kummerċjali, u l-ġustizzja amministrattiva; l-organizzazzjoni, l-operat u t-taħriġ professjonali f'awtoritajiet li jeżegwixxu pieni kriminali u għal reat minuri; il-kompiti amministrattivi u kompiti oħrajn fil-professjonijiet notarili u legali; it-tariffi tal-qorti u tan-nutara; l-assistenza legali internazzjonali u forom oħra ta' assistenza legali; l-eżekuzzjoni ta' pieni kriminali u għal reati minuri, il-maħfriet u l-libertà kundizzjonali; il-kompiti amministrattivi u professjonali dwar probation meta jiddeciedi dwar prosekuzzjoni u meta jagħzel it-tip u l-grad tal-pieni kriminali; l-eżekuzzjoni ta' sentenzi mhux ta' kustodja imposti fuq adulti li jwettqu reati kriminali; il-kompiti għall-iżvilupp u l-koordinazzjoni tas-sistema biex tappoġġa l-vittmi u x-xhieda; il-kompjuterizzazzjoni tal-ġudikatura; u **s-sorveljanza tat-tweġiq tal-kompiti amministrattivi fil-korpi ġudizzjarji, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku u l-korpi tal-infurzar tal-liġi;**

kompiti amministrattivi u kompiti oħrajn relatati ma':

id-dritt ta' sjieda, il-kwistjonijiet ta' proprjetà relatati mal-esproprijazzjoni u restrizzjonijiet oħra fuq is-sjieda, il-kwistjonijiet ta' proprjetà li jikkonċernaw il-konstruzzjoni, l-art agrkola u forestali, il-konsolidazzjoni tal-art, il-bejgħ u x-xiri tal-art u l-bini u dawk l-operazzjonijiet agrkoli li ma jaqgħux taħt il-mandat ta' korp governattiv ieħor, il-proprjetà ta' ċittadini barranin, il-kumpens għal proprjetà kkonfiskata matul il-ħakma kommunisti Jugoslava li ma jaqgħux taħt il-mandat ta' korp ieħor tal-gvern, u l-kwistjonijiet li jikkonċernaw is-suċċessjoni tal-proprjetà, id-drittijiet u r-responsabbiltajiet ta' dik li kienet ir-Repubblika Federali Soċjalista tal-Jugoslavja (SFRY);

kompiti amministrattivi u professjonali relatati mal-kooperazzjoni tal-Gvern tar-Repubblika tal-Kroazja ma' qrati kriminali internazzjonali, ir-rappreżentanza tar-Repubblika tal-Kroazja quddiem il-Qorti Internazzjonali u qrati internazzjonali oħra, sakemm ma jkunx previst mod ieħor b'deċiżjoni speċifika tal-Gvern tar-Repubblika tal-Kroazja, u kompiti relatati mal-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet tal-minoranzi nazzjonali li ma jaqgħux taħt il-kompetenza ta' korp governattiv ieħor;

partecipazzjoni mal-Ministeru responsabbli għall-immaniġġjar tal-assi tal-istat fil-kompiti tal-immaniġġjar u d-disponiment ta' stokks u ishma ta' kumpaniji li jikkonstitwixxu assi tal-istat tar-Repubblika tal-Kroazja u fir-rigward ta' kumpaniji prinċipalment involuti f'attivitajiet fil-mandat tal-Ministeru;

kompiti relatati mal-partecipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja fix-xogħol tal-korpi tal-Unjoni Ewropea fl-oqsma taħt il-ġurisdizzjoni tal-Ministeru;

kompiti oħra fil-kompetenza tal-Ministeru skont liġi speċifika.

Qrati fir-Repubblika tal-Kroazja

L-Att dwar il-Qrati (*Zakon o sudovima*) jirregola l-organizzazzjoni, il-mandat u l-ġurisdizzjoni tal-qrati.

Fir-Repubblika tal-Kroazja, l-awtorità ġudizzjarja hija eżerċitata mill-qrati bħala korpi separati tal-awtorità statali. Huma jeżerċitaw l-awtorità tagħhom b'mod awtonomu u indipendenti fl-ambitu u l-ġurisdizzjoni preskritti mil-liġi.

Il-qrati jieħdu deċiżjonijiet abbażi tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja, tat-trattati internazzjonali li jiffurmaw parti mill-ordinament ġuridiku tar-Repubblika tal-Kroazja, ta' liġijiet u regolamenti oħra li ġew adottati skont il-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja, ta' trattati jew liġijiet internazzjonali.

Il-qrati jiddeciedu dwar kawżi li jikkonċernaw id-drittijiet fundamentali u l-obbligi tal-bniedem, id-drittijiet u l-obbligi tar-Repubblika tal-Kroazja u ta' unitajiet awtogovernattivi lokali u reġjonali u d-drittijiet u l-obbligi ta' persuni ġuridici oħra; jimponu pieni u miżuri oħra kontra l-awturi ta' reati, reati minuri u offiżi speċifikati mil-liġi u regolamenti oħra; jistharrġu l-legalità ta' atti ġenerali u individwali tal-awtoritajiet tal-amministrazzjoni pubblika; jiddeciedu dwar tilwim li jikkonċerna r-relazzjonijiet personali taċ-ċittadini, tax-xogħol, kummerċjali, tal-proprjetà u kawżi ċivili oħra; u jiddeciedu dwar kawżi legali oħra kif previst mil-liġi. Il-qrati jamministraw il-ġustizzja skont il-Kostituzzjoni, it-trattati internazzjonali, il-liġijiet u sorsi validi oħra tal-liġi.

L-awtorità ġudizzjarja fir-Repubblika tal-Kroazja hija amministrata mill-qrati **ordinarji** u **speċjalizzati**, u l-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*), li hija wkoll l-ogħla qorti fir-Repubblika tal-Kroazja.

Il-qrati **ordinarji** huma qrati li jitrattaw kwistjonijiet li fuqhom l-ebda qorti speċjalizzata ma għandha ġurisdizzjoni. Dawn huma l-qrati municipali (*općinski sudovi*) u l-qrati tal-kontea (*županijski sudovi*).

Il-qrati **speċjalizzati** huma qrati li jitrattaw kwistjonijiet li fuqhom il-liġi tathom ġurisdizzjoni. Dawn huma l-qrati kummerċjali (*trgovački sudovi*), il-qrati amministrattivi (*upravni sudovi*), il-qrati għal reati minuri (prekršajni sudovi), il-Qorti Kummerċjali Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), il-Qorti Amministrattiva Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) u l-Qorti Għolja għal Reati Minuri tar-Repubblika tal-Kroazja (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Il-qrati huma maqsuma ulterjorment fi qrati tal-prim'istanza u ta' tieni istanza.

Il-proċedimenti biex tiġi solvuta kwistjoni legali jittressqu quddiem il-qrati tal-prim'istanza. Dawn huma l-qrati municipali, amministrattivi, għal reati minuri u dawk kummerċjali.

Il-qrati tat-tieni istanza jiddeċiedu dwar appelli kontra deċiżjonijiet tal-qrati tal-prim'istanza u jwettqu kompiti oħra stabbiliti bil-liġi. Dawn huma l-qrati tal-kontea (fir-rigward tal-qrati municipali), il-Qorti Kummerċjali Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja (fir-rigward tal-qrati kummerċjali), il-Qorti Għolja għal Reati Minuri tar-Repubblika tal-Kroazja (fir-rigward tal-qrati għal reati minuri) u l-Qorti Amministrattiva Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja (fir-rigward tal-qrati amministrattivi). Il-qrati municipali u għal reati minuri huma stabbiliti għat-territorju ta' municipalità waħda jew aktar, belt waħda jew aktar jew partijiet ta' żona urbana, filwaqt li l-qrati tal-kontea, kummerċjali u amministrattivi huma stabbiliti għat-territorju ta' kontea waħda jew aktar.

Il-Qorti Kummerċjali Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja, il-Qorti Amministrattiva Għolja tar-Repubblika tal-Kroazja, il-Qorti Għolja għal Reati Minuri tar-Repubblika tal-Kroazja u l-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja huma stabbiliti għat-territorju tar-Repubblika tal-Kroazja.

Il-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja

Il-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja hija bbażata f'Zagreb.

Tiżgura applikazzjoni uniformi tal-liġi u l-ugwaljanza ta' kulhadd fl-applikazzjoni tal-liġi;

Tiddeċiedi dwar ir-rimedji legali ordinarji meta dan ikun previst minn liġi apposta;

Tiddeċiedi dwar ir-rimedji legali straordinarji kontra sentenzi finali tal-qrati fir-Repubblika tal-Kroazja;

Tiddeċiedi dwar kunflitti ta' ġurisdizzjoni meta dan ikun previst minn liġi apposta;

Tittratta kwistjonijiet kurrenti tal-ġurisprudenza, teżamina l-htieġa għal taħriġ professjonali ta' mħallfin, skrivani tal-qorti u mħallfin li qed jitharrġu u twestaq kompiti oħra kif previst mil-liġi.

Il-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

Tel.: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

Fax: +385 1 481 00 35

Email: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

Il-President tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja

Il-President tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja jirrappreżenta lill-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja u l-awtorità ġudizzjarja, u jwettaq kompiti ta' amministrazzjoni tal-qorti u kompiti oħra definiti mil-liġi u mir-Regoli tal-Proċedura tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja.

Il-President tal-Qorti Suprema huwa elett għal perjodu ta' erba' snin mill-Parlament Kroat, wara proposta mill-President tar-Repubblika tal-Kroazja ladarba l-Assemblea Ġenerali (*Opća sjednica*) tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja u l-kumitat kompetenti tal-Parlament Kroat ikunu taw l-opinjoni tagħhom, u jista' jerġa' jiġi elett għall-istess kariga fi tmiem dak il-perjodu. Hadd ma jista' jiġi elett għal din il-kariga għal aktar minn darbtejn.

Kull min jissodisfa l-kundizzjonijiet ġenerali u speċifiċi biex ikun imħallef tal-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja jista' jiġi elett President ta' dik il-qorti. Jekk persuna li ma tkunx serviet bħala mħallef fil-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja tiġi eletta President ta' dik il-qorti, il-Kunsill Ġudizzjarju tal-Istat jahtar lil dik il-persuna wkoll bħala mħallef ta' dik il-qorti.

L-Att dwar it-Territorji u s-Sede tal-Qrati (*Zakon o područjima i sjedištima sudova*) (*Narodne novine* (NN; il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja) Nru 67/18) implimenta organizzazzjoni territorjali u aktar razzjonalizzazzjoni tan-network tal-qrati, u ħoloq 15-il qorti tal-kontea, 34 qorti municipali, disa' qrati kummerċjali u erba' qrati amministrattivi.

L-Att dwar il-Qrati

L-Att dwar it-Territorji u s-Sede tal-Qrati

Awtoritajiet ġudizzjarji

L-awtoritajiet ġudizzjarji fir-Repubblika tal-Kroazja jinkludu l-qrati u l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku.

Qrati

Il-Qorti Suprema tar-Repubblika tal-Kroazja

Il-Qrati tal-Kontea (15)	Il-Qorti Kummerċjali Għolja (1)	Il-Qorti Amministrattiva Għolja (1)	Il-Qorti Għolja għal Reati Minuri (1)
Il-Qrati Municipali (34)	Il-Qrati Kummerċjali (9)	Il-Qrati Amministrattivi (4)	

Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku (*Državno odvjetništvo*)

L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku huwa korp ġuridiku awtonomu u indipendenti li huwa awtorizzat u obligat li jieħu azzjoni kontra l-awturi ta' delitti u reati punibbli oħra, li jieħu azzjoni legali biex jiproteġi l-assi tar-Repubblika tal-Kroazja u li jippreżenta rimedji legali biex jiproteġi l-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja u l-legalizzazzjoni.

L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku jeżerċita l-poteri tiegħu abbażi tal-Kostituzzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja, it-trattati internazzjonali li jiffurmaw parti mill-ordinament ġuridiku tar-Repubblika tal-Kroazja, l-acquis tal-UE, il-legalizzazzjoni u sorsi oħra tal-liġi.

L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tar-Repubblika tal-Kroazja ġie stabbilit biex ikopri t-territorju kollu tar-Repubblika tal-Kroazja; l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku municipali (*općinska državna odvjetništva*) ġew stabbiliti biex jitrattaw mal-qrati municipali u l-korpi tal-liġi pubblika; u l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku tal-kontea (*županijska državna odvjetništva*) ġew stabbiliti biex jitrattaw ma' qrati tal-kontea, kummerċjali u amministrattivi. Il-liġi tista' tistabbilixxi uffiċċji tal-prosekutur pubbliku dedikati biex jitrattaw ċerti tipi ta' kawżi u quddiem qrati maħtura mil-liġi.

L-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku municipali huma subordinati għall-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku tal-kontea; l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku tal-kontea u l-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku dedikati huma subordinati għall-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tar-Repubblika tal-Kroazja.

L-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku huwa mmexxi minn prosekutur pubbliku, li huwa responsabbli għat-tweġiq tal-kompiti fil-mandat tal-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku li huwa jirrappreżenta u jġestixxi.

Il-Prosekutur Ġenerali (*Glavni državni odvjetnik*) tar-Repubblika tal-Kroazja huwa l-kap tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tar-Repubblika tal-Kroazja. Kull min jissodisfa l-kundizzjonijiet ġenerali u speċifiċi għall-hatra bħala Deputat Prosekutur Ġenerali tar-Repubblika tal-Kroazja jista' jinħatar bħala Prosekutur Ġenerali tar-Repubblika tal-Kroazja. Il-Prosekutur Ġenerali tar-Repubblika tal-Kroazja huwa maħtur għal perjodu ta' erba' snin mill-Parlament Kroat, wara proposta mill-Gvern tar-Repubblika tal-Kroazja ladarba l-Kumitat tal-Ġustizzja tal-Parlament Kroat ikun ta l-opinjoni tiegħu, u jista' jerġa' jinħatar għall-istess kariga fi tmiem dak il-perjodu. Hadd ma jista' jinħatar għal din il-kariga għal aktar minn darbtejn.

L-Att dwar it-Territorji u l-Uffiċċji Registrati tal-Uffiċċji tal-Prosekutur Pubbliku (*Narodne novine* (NN; Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja) Nru 67/18) issimplifika n-network tal-uffiċċji tal-prosekutur pubbliku, u ħoloq 15-il uffiċċju tal-prosekutur pubbliku tal-kontea u 25 uffiċċju tal-prosekutur pubbliku municipali.

Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tar-Repubblika tal-Kroazja

Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata (<i>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, USKOK</i>)	Uffiċċji tal-prosekutur pubbliku tal-kontea
	Uffiċċji tal-prosekutur pubbliku muniċipali

L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku tar-Repubblika tal-Kroazja

Gajeve 30a, 10 000 Zagreb

<http://www.dorh.hr/>

Il-Prosekutur Ġenerali

Tel.: +385 1 459 18 88

Fax: +385 1 459 18 54

Email: tajnistvo.dorh@dorh.hr

It-Taqsima Kriminali (*Kazneni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 00

Fax: +385 1 459 18 05

Email: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

It-Taqsima tal-Affarijiet Ċivili u Amministrattivi (*Građansko upravni odjel*)

Tel.: +385 1 459 18 61

Fax: +385 1 459 19 12

Email: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

Uffiċċji tal-prosekutur pubbliku tal-kontea u muniċipali

L-Att dwar l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku

L-Att dwar it-Territorji u l-Uffiċċji Registrati tal-Uffiċċji tal-Prosekutur Pubbliku

Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata

L-Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata bbażat f'Zagreb (USKOK) huwa uffiċċju tal-prosekutur pubbliku dedikat li jispesjalizza fil-prosekuzzjoni tal-korruzzjoni u l-kriminalità organizzata, li jkopri t-territorju kollu tar-Repubblika tal-Kroazja. Il-ġurisdizzjoni tal-Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata hija stabbilita fl-Att dwar l-Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata.

L-Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata

Gajeve 30a

10 000 Zagreb

Tel.: +385 4591 874

Fax: + 385 1 4591 878

Email: tajnistvo@uskok.dorh.hr

L-Att dwar l-Uffiċċju għall-Prevenzjoni tal-Korruzzjoni u l-Kriminalità Organizzata

L-aħħar aġġornament: 06/01/2022

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċetta responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.